

ПРИНЦИПОВА МОДЕЛЬ СТРАТЕГІЇ ТЕХНІЧНОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТРАНСПОРТІ

Ключові слова: автомобільний транспорт, автотранспортне підприємство, технічний розвиток виробництва, стратегія, управління стратегією.

Автомобільний транспорт є основною складовою транспортної системи України. На його долю припадає понад 70% перевезених вантажів та близько 40% пасажирів серед усіх видів транспорту загального користування. Але слід зазначити, що сучасний стан цього виду транспорту бажає кращого. За результатами статистичних досліджень, вік понад 60% рухомого складу перевищує 10 років. Такий рухомий склад, за своїми техніко-експлуатаційними показниками значно поступається автомобілям з меншим терміном служби: зменшується продуктивність автомобілів, збільшуються потреби в технічних впливах та витрати на запасні частини та матеріали, збільшується потреба в ремонтних робітниках і виробничих потужностях, зменшуються коефіцієнти технічної готовності автомобілів та випуску їх на лінію. Також великий вік рухомого складу призводить до збільшення забруднення навколишнього середовища та аварійності на дорогах.

Низька ефективність роботи підприємств в першу чергу пояснюється відсутністю коштів у автотранспортних підприємств (АТП) та зниженням можливості залучення ними інвестицій з зовнішніх джерел. Аналіз ступеню зносу основних виробничих фондів (ОВФ) на автотранспортних підприємствах, свідчить про значне зниження оновлення ОВФ, внаслідок чого відбувається постійне поступове старіння основних фондів підприємств, а отже і зниження інтенсивності їх використання, коефіцієнту технічної готовності рухомого складу тощо.

Одним із шляхів вирішення цієї проблеми є технічний розвиток виробництва, який передбачає комплексне оновлення АТП на основі системного підходу [1].

Технічний розвиток виробництва АТП вимагає застосування стратегічного планування – тобто формування стратегій технічного розвитку виробництва.

Основу концепції управління стратегією розвитку складає погляд на неї, як на зміну вихідного стану будь-якої системи, пов'язане з витратами часу і засобів. Управління стратегією як система діяльності існує рівно стільки часу, скільки його потрібно для досягнення цілей. З точки зору системного підходу реалізацію стратегії можна розглядати як процес переходу з вихідного стану в кінцевий – результат за участю ряду обмежень і механізмів. [2, 3].

Управління стратегією і її реалізація являють складну систему, в якій сама стратегія виступає як керована підсистема, а керуючою підсистемою є її управління. Розробка і реалізація стратегії може бути представлена у вигляді принципової моделі, представленої на рис. 1.

Укрупнено життєвий цикл стратегії можна розділити на три основні фази: передінвестиційну, інвестиційну та експлуатаційну. Кожна із цих фаз, у свою чергу, може підрозділяється на стадії (етапи). При розробці та реалізації дуже великих стратегій кількість фаз і етапів може бути збільшена. Розподіл стратегії на фази відбувається з виявленням контрольних точок, при настанні яких надходить додаткова інформація та аналізуються можливі напрямки діяльності [2, 3].

Передінвестиційна фаза є першою фазою стратегії розвитку, протягом якої, основна задумка трансформується в бізнес-план, який дозволяє оцінити та обґрунтувати її. Вона є ключовим моментом в прийнятті рішення про реалізацію тих чи інших стратегій інвестором, адже більш доцільно витратити кошти на дослідження стратегії і при негативних результатах відмовитись від її реалізації.

Якщо ідея стратегії виявилась прийнятною, виконується комплексний аналіз, метою якого є визначення результатів її реалізації. Центральним моментом роботи над передінвестиційною фазою є розробка техніко-економічного обґрунтування (ТЕО), по результатам якого приймається рішення про доцільність залучення ресурсів для реалізації стратегії.

Інвестиційна фаза є початковою фазою реалізації стратегії. На протязі даної фази

зазвичай виконується залучення основних обсягів інвестицій (початкові інвестиції). На даному етапі зазвичай виконуються роботи з будівництва (реконструкції, капітального ремонту) об'єктів, придбання (виготовлення) і монтаж обладнання, пусконаладжувальні роботи, виробництво дослідних зразків та розробка технічної документації. Тобто на протязі інвестиційної фази стратегії виконується формування або оновлення ОВФ підприємств, укладаються контракти на поставку сировини та комплектуючих, проводиться набір, підготовка та перепідготовка кадрів, формується концепція маркетингу.

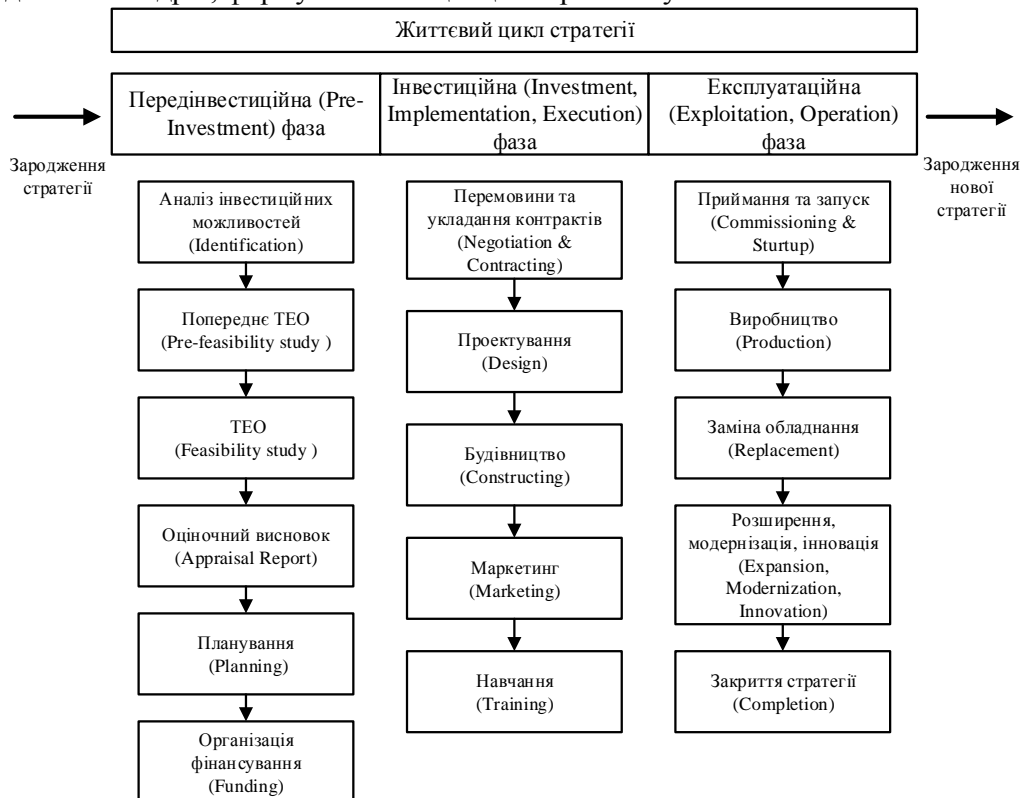

Рис. 1 – Принципова модель стратегії технічного розвитку виробництва на автомобільному транспорті

Експлуатаційна фаза є найбільш протяжною фазою реалізації стратегії. Дана фаза суттєво впливає на ефективність вкладених інвестицій, адже лише на даній фазі відбувається отримання ефектів реалізації стратегії. Чим далі буде віднесена в часі її верхня межа, тим більше буде сукупний дохід. На протязі цієї фази виконується запуск виробництва та виробництво продукції, а також завершення виробництва. Крім того на даній фазі може виконуватись заміна обладнання, розширення виробництва та інші заходи передбачені реалізацією стратегії.

Проходження всіх стадій повинне бути послідовним, що створює основу для прийняття раціональних рішень, дозволяє успішну реалізацію стратегії в умовах суцільної інформаційної підтримки. Подальша розбивка істотно залежить від специфіки технічного розвитку виробництва на автомобільному транспорті.

Список літературних джерел

1. Бідняк М. Н. Виробничі системи на транспорті: теорія і практика / М. Н. Бідняк, В. В. Біліченко. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2006. – 176 с. – ISBN 966-641-200-4.
2. Ансофф. І. Стратегический менеджмент : классическое издание / Игорь Ансофф ; [пер. с англ. О. Литун]. - Москва [и др.] : Питер, 2009. - 342, [1] с. : ил., табл. ; 21 см. ISBN 978-5-388-00077-4.
3. Управление проектами. Справочник для профессионалов / [Мазур И. И., Шапиро В. Д. и др.] ; под ред. И. И. Мазура и В. Д. Шапиро. – М. : Высшая школа, –2001. – 875 с. : илл. – ISBN 5-06-003998-6.

Смирнов Євгеній Валерійович – асистент кафедри автомобілів та транспортного менеджменту, Вінницький національний технічний університет.